

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÖNYE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Széchenyi-utca 41. Forster, Wesselényi és Tsai fióknyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 5 frt. Félévre 2'50 frt. Negyedévre 1'25 frt
Egyes szám ára 7 kr.

Műtárlat Miskolczon.

A Borsod-miskolczi közművelődési és muzeum-egyesület piros Pünkösöd napjára **budapesti festőművészek** képeiből műtárlatot rendez városunkban.

Lapunk mult számában már megemlékeztünk erről a hírről, mely megyénk és városunk minden jó fiában most már, a mikor a pozitív tervekről adhatunk értesítést, élénk visszhangot kelt.

Dr. Tarnay Gyula alispán, mint a közművelődési és muzeum-egyesület társelnöke budapesti tartózkodása alkalmával érintkezésbe lépett **Hock János** országgyűlési képviselővel, a nemzeti szalon igazgatójával, a ki a tárlat rendezését készséggel elfogadta, sőt megígérte, hogy **május hó első felében városunkba jön**, hogy egy nyilvános szabad előadás keretében az országosan megindult **művészeti mozgalmaknak nálunk is propagandát csináljon.**

Hiszszük, meg vagyunk róla győződve, hogy **Hock Jánost városunk egész közönsége meg fogja hallgatni.** Ő, mint szónok is, ma az elsők között foglal helyet, az a művészeti mozgalom pedig, a melyet ő indított meg s a melyet már is nagy sikerekre vezetett, országossá tette nevét. Közönségünk egyébként már ösmeri őt.

Vannak azonban más örvendetes dolgok is, a melyeket megyénk és városunk közönségének a legnagyobb örömmel hozunk hírül.

Soltész N. Kálmán kir. tan. polgármesternek, mint a közművelődési és muzeum-egyesület társelnökének folyamodására **a kultusz miniszterium egy egész waggon muzeumberendezési tárgyakkal ajándékozta meg az együletet. Ezek a tárgyak már utban vannak díjmentes szállítással Miskolcz felé!**

Sőt a kultusz miniszter Egyszerkettőszáz forintot folyósított az egyesületnek kormánysegély czimén!

Ime ezek a nagy dolgok egy csapásra kell, hogy fölhívják közönségünk érdeklődését, mint a hogy most már nem is kételkedünk benne, hogy megyénk és városunk közönsége, mint egy ember, fog a közművelődési és

muzeum-egyesület támogatására vállalkozni.

Mert a közművelődési és muzeum-egyesületet csak épen az tartja vissza a teljes akciótól, hogy alapszabályzata még miniszterileg jóváhagyva nincs.

A mai nap d. u. 4 és fél órájára városunk zeneművelő férfait hívta össze értekezletre a polgármester, a melyen egy megalakítandó **filharmonikus zenekar** ügyét fogják megbeszélni.

Az egyesület vezető férfai **Petőfi Sándor 50 éves halálának évfordulójára egy nagyszabású emlékünnepet terveznek**, a mely különböző okokból nem július 31-én, a segesvári esata napján, hanem **junius közepén** tartatnék meg.

A főök, hogy a **Petőfi-társaság** július 31-én Kolozsvárott rendez nagy ünnepélyt s így kétséges, hogy e napra elfogadhatná-e a közművelődési és muzeum-egyesület meghívását.

Végül egy nagyszabású **nyári táncmulatság** és szeptember folyamán a színházban megtartandó **műkedvelő szini előadások** képezik a közművelődési egyesület nyári programját.

Mi teljes bizalommal vagyunk most már az egyesület iránt, mert látjuk, hogy hivatását jól felfogva komolyan, nagy előszeretettel fogott azon nagyszabású terveinek végrehajtásához, a melyeket alapszabályzatába vett föl.

Sürgetjük azonban a taggyűlések megindítását, a rendes tagok és a bizottságok megválasztását.

Körrendelet a választási névjegyzékekről.

Figyelemreméltó, nagyfontosságú körrendeletet boesított ki **Szell Kálmán** belügyminiszter az összes törvényhatóságok központi választmányának. A körrendelet két részben hívja fel az illetékes hatóságokat a választójog megállapításánál s a választói névjegyzékek összeállításánálkövetendő igazságos és szigoruan törvényes eljárásra. — Az első rész azokra a panaszokra vonatkozik, a melyek a választói jogosultság egyik alapfeltételét képező urbéri értelemben vett egynegyed teleknek és földadóminimumnak némely községben **állítólag törvénytelen megállapítása miatt** a mult évekre a belügyminiszteriumba érkeztek. Erre nézve a körrendelet félreértések kikerülése végett felvilágosításul közli, hogy az urbéri értelemben vett telek nagyságának megállapításá-

nál egyedül a **Mária Terézia-féle urbéri szabályozás** alkalmával, illetőleg az 1836. V. t.-czikkben meghatározott telekmennyiség az irányadó. A visszaélések megakadályozására és a választóközönség jogainak még hatóságosabb megvédésére a következőket mondja rendeletében a miniszter:

A központi választmány a megválasztandó összeíró küldöttségeket, különösen azok elnökét szigoruan utasítsa, hogy az említett urbéri egynegyedteleknek és földadóminimumnak a beszerzett adatok alapján törvényesen megállapított mennyiséget az 1874. évi XXXIII. törvényczikk 32. §-a értelmében kitűzött összeírási határnapon a községi előjáróság útján minden nagyközségben és körjegyzőségi székhelyen **legkiterjedtebb módon — felelősség terhe alatt — közhírré tegyék.** E megállapítás ellen a kihirdetéstől számított 8 nap alatt panasznak van helye a központi választmányhoz, mely a panaszokat **soronkivül** elintézni és hozott határozatait a panaszosoknak **haladéktalanul** kézbesítenni tartozik. Az érdekelték a hozott központi választmányi határozatok ellen a belügyminiszteriumhoz intézett felebbezésüket a kézbesítéstől számított 8 nap alatt a központi választmány elnökénél benyújthatják, aki az esetleges felebbezéseket észrevételei és a vonatkozó tárgyiratok kíséretében **legkésőbb 3 nap alatt hozzám felterjeszteni köteles.** A központi választmány az összeíró-küldöttségeket kötelelességeik pontos és lelkiismeretes teljesítésére azzal a hozzáadással utasítja, hogy netáni törvénytértés vagy kötelesegmulasztás, illetőleg megokolt panasz esetén az 1874. XXXIII. törvényczikk 92. §-ában gyökerező **fejjelmi jogomat teljes szigorral érvényesíteni fogom.** Végül e részben meghagyom a központi választmánynak, hogy a fentebbiek értelmében tett intézkedéseit a vonatkozó ülési jegyzőkönyvbe is okvetlenül vegye föl.

A körrendelet második része a **választói névjegyzékek kiigazításáról** szól. A miniszter hangsúlyozza a névjegyzékek nagy fontosságát, azután tizenkét pontban emeli ki azokat a több törvényes határozatokat, **„a melyekkel szemben egyes központi választmányok még mindig több kevesebb mulasztást követtek el“.** Végül ezt mondja a rendelet:

A névjegyzék végleges összeállítását illetőleg különösen figyelmeztetem a központi választmányt, hogy minden egyes választó neve teljesen kiírassék, a névjegyzéknek az életkort feltüntető rovata minden egyes választóra nézve a legnagyobb pontossággal kitüntettség és a névjegyzékek községenként, városrészenként, kerületenkint, törvényhatóságokint, valamint **„a választási jog alapja“** czimű rovatok szerint is pontosan összesítesenek.

Ezeknek előreboesítása után elvárom, hogy a központi választmány ezen körrendeletem állandó szemelött-tartása mel-

let a maga intézkedési és felügyeleti hatáskörében. különösen pedig a felmerülő panaszok elbírálása, továbbá a megszábotott záros határidők megtartása és megtartatása körül — felelősségének tudatában — a megkívántató gondtal és pontossággal fog eljárni.

A körrendeletet valamennyi politikai párton nagy örömmel üdvözlük: ez is hirdetője a nnakaz új, tövényes jogon és igazságon alapuló korszaknak, a mely a Bánffy-féle sötét időket valahára fölvaltotta.

Éhező tanítók.

Száz tanítót tüntetett ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter, egyenkint 50 forinttal. E tanítók a nemzetiségi vidékeken laknak; ott működnek, ott fejtik ki tevékenységüket, ott járulnak hozzá a közszellem műveléséhez és hódítják meg a magyarságnak, amennyire lehet a nemzetiségeket.

Ötven forint! Kis jutalom egy hősnak, a ki napról napra a nemzeti eszme szolgálatában küzd, harczol és emészti életét a legnagyobb eszményért és a legszentebb fogalomért. De nagy összeg mégis, ha az arányt nézzük, a melyben ez a névtelen hős a magyar néptanító a társadalom többi képviselőihez áll. Nagy összeg az ő viszonyaihoz képest. Hisz hozzászokott a mindennapi küzdelemhez s e küzdelemben a nélkülözéshez. Hozzászokott és belenyugodott félig-meddig abba, hogy neki munkával és szenvedéssel kell megfizetnie az életet és a hazafiságot. Mily jutalom ez az ötven forint a munkához és szolgálathoz képest, a minőt ő teljesít!

Ez az ötven forintos jutalom a néptanítók egész viszonyát és helyzetét tárja elénk. Nem a néptanítók sanyaru helyzetéről akarunk szólni általánosságban. Hisz zengtünk arról már sok szomorú dalt. De szólni akarunk a jelentőségről, a melyet

különösen a nemzetiségi kerületekben képviselnek és a jutalmazás aránytalanságáról, a melyben a legnagyobb munka kifejtésében részesülnek, szembe állítván ezt egy másik furesa jelenséggel.

Százat tüntettek ki külön-külön ötven forinttal. Ez összesen ötezer forintra rug. Erre azután minden esztendőben egyszer kerül sor. Az állam a Szent István futtatási díjra évenként 40.000 forintot tűz ki és a többi állami díjjal együtt a lóversenyekre szánt összegek körülbelül 100.000, azaz százezer forintra rugnak. E horribilis összegeket szánják állítólag a lótenyésztés emelésére, noha régóta tisztában vagyunk azzal, hogy a lóversenyeknek a lótenyésztéshez nem sok közük van.

De föltéve, hogy csakugyan hozzájárul a lóverseny intézménye a lótenyésztés emeléséhez: oly nagy aránytalanság van állami szempontból a lótenyésztés és népnevelés fontossága közt a népnevelés rovására, hogy amíg játszva és könnyen tűznek ki százazreket évenként a legsebesebben futó lovak számára, addig nagy összegnek tűnik föl, ha minden évben ötezer forint jutalmat osztanak ki ötven forintos részletekben azoknak a tanítóknak, a kik a legnehezebb körülmények közt teljesítik kötelességeiket? A lótenyésztés ügye vajjon annyira fölülte áll a népnevelés ügyének, hogy koldusalamizsnát dobnak oda azoknak, a kik harczolnak az ügyért és egész életüket annak szentelik, míg a játékszenvedélyt emelni hivatott lóversenyekre százazreket poscsékolnak el.

Tudják-e vajjon, mit végez a néptanító? Mit különösen a nemzetiségi kerületben? Az ő kezében van a nép szellemi képzettségének a sorsa. Az ő buzgalmtól függ, hogy az analfa-

béták százezrei hogyan mivelődjenek, mennyire fokozzák értelmiségüket s a világosság kis sugaraiból, a melyeket a néptanítók osztanak ki nekik, mennyi esik reájuk, vadságukat zabolázni, szenvedélyeiket fékezni tudják és beilleszkedjenek az államba, mint hasznos láncszemei a nagy lánczolatnak, amelyet a nemzet a maga egészében képvisel.

A nemzetiségi kerületben még a magyar eszmével szembeforduló indulatokkal is meg kell küzdeni a néptanítónak. Ott még a bujtogatók által feltüzelt nemzetiségi gyűlölet lángjait is fékeznie kell, ha czélt akar érni. És czélt is ér, mert ime, a tanügyi kormány kimondta, hogy száz tanító ezekben az exponált kerületekben csakugyan nagy szolgálatokat tett a magyar nemzeti eszmének és hódított munkájának és erélyének kifejezésével.

Az éhező tanítók e koldus adományt is örömmel fogadják. A mostoha gyermek ujjong és örvendez, ha a morzsákon kívül, amelyeket a mostoha szülő juttat neki, néha-néha egy-egy mosolyban vagy czirógatásban részesül.

Talán eljön az idő, amikor a népek sorsát intéző faktorok be fogják látni, hogy a néptanító van hivatva arra, hogy a legnagyobb jutalomban részesüljön, ha külön érdemeket fejt ki és rendes tevékenységében is oly javadalmazásra tarthat igényt az állam részéről, amely érdemeivel s jelentőségével arányban áll.

Bejöhet — kimehet. A régi és az erőszakoskodó főispánok elmozdítása ügyében a szabadelvű körben valóságos ribillió volt. A Tisza-csoport tagjai egy alkalommal, a mikor Széll Kálmán miniszterelnök éppen nem volt jelen, heves és szenvedélyes diskuszió tárgyává tették a kérdést és nagy-

TÁRCZA.

Fájó szívből . . .

Fájó szívből — panaszos dal
Felzokog a csendes tájon . . .
Kicsi madár, párja vesztett,
Elhagyatva fészke mellett
Sirdogál a száraz ágon.

Neki is van érző szíve,
Tud szeretni, tud szenvedni . . .
Neki is fáj, hogy elhagyta
Hűtlen párja, hogy megcsalta, —
Ő sem tud könnyen feledni.

Hát mikor az én szívemre
Reáborul a bú árnya? . . .
Belakarja sötét gyászszal,
Nem is egygyel, hanem százzal,
Hogy a reményt jól elzárja.

Nem is esoda, ha ilyenkor
Küörök a végzet ellen . . .
Ha ajkamon átok fakad:
Mért szenvedek ilyen sokat,
Miért üldöz a sors engem? . . .

T. Erzsé.

Tavaszi műtárlat.

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —

Irta: Kiss Lajos.

A képzőművészeti társulat ez idei nemzetközi kiállítása úgy számra, mint főleg művészi kvalitás tekintetében igen jelentékeny. A kiállítást rendező bizottság működése — mondhatni — közmegelegedéssel találkozott, midőn nemcsak a hazai, de a külföldi műveket is megrostálta. A közönség és a sajtó osztatlan tetszését vivta ki az az eljárás, a melyet a bécsi piktorokkal szemben alkalmaztak mintegy megtorlásul a tavalyi bécsi kiállítás alkalmával a magyar művészek ellen irányult neveltlenségükért. El is maradtak a bécsiek e tárlatról, a mi minket épen nem busít. A külföldi művészek egy pár tul reális képe becsuszott, a melyek rontják az esztetikai élvezetet. Azonnal fel is szólalt ellenük a sajtó. És ennek eredménye volt, hogy az egyik ilyen kép, a mely az anyaságot undorító realizmussal adta elő, már a második nap levettetett.

Három maradt még, a melyek vas-tag realizmusukkal zavarba ejtik a közön-

ség műérzékét. Egyik a sertésólat, a másik meg friss marhavért ivók csoportját ábrázolja; végül egy balletpróba oly kezdetleges felfogással és technikával készítve, hogy egy jóra való czégfestő is különkül megcsinálta volna. E tekintetben nem értjük a rendezők eljárását, mert ezt a képet még sokkal gyengébb tárlatra sem szabad lett volna fölvenni, ha *Gueldry*, a francia, festette is. Aki ezekért a katalogusban kitett 2000—2000 frtot megadná, méltó volna annak az ökörnek a sorsára, a melynek a vérét iszszák, vagy arra, hogy a balletpróba művészetével festessék le!

A külföldieknek több szép, nagy művészettel készült művében gyönyörködhetünk. Nagy megelegedéssel tehetjük utána azonban, hogy a magyar művészek is oly derekasan kitétek magukért, miszerint amazokkal győzelmesen kiállják a versenyt. Friss eszmei tartalom, egészséges felfogás és megállapodott technika jellemzik őket általában. De legfontosabb az, hogy a magyar művekben az egyéniség kidomborodását észlelhetjük, a mely jelenség nagy reménnyel tölti el mindazokat, a kik nemzeti művészetünk jövődől virágzását várják tőle. E tárlaton már csak elvétve látni

ban hozzájárultak ahhoz, hogy most már nagyon is heterogén elemekből álló roppant szabadelvű táborban az egyenetlenség szellemét nagyra növeszték.

A pártkörben szerdán ugyanis direkte megszólította valaki Széll Kálmánt, mondván, hogy a főispánok elejtésének és ilyenemű megrendszabályozásának dolga egyáltalában nem volt benne annak idejében a miniszterelnök programbeszédében. Miért rendszabályozza tehát meg most a főispánokat, a mikor pedig nagy érdekkörök megsértésével jár ez és következmények nélkül nem mulhat el.

Széll Kálmán erre így felelt:

Programbeszédem lényege semmit sem változott azóta, hogy elmondtam. Mindent beváltok, a mit ígértem, a mit mondtam, a mire fogadkoztam. Csak egyetlen szó változott meg, de ez sem érinti a lényegét. Azt mondtam ugyanis akkor, hogy mindenkinek nyitva áll az ajtó, a ki programom alapján csatlakozni akar hozzám. *Bejöhét* mindenki szabadon. Nos hát ez most sem változott. Most is nyitva áll az ajtó mindenki számára, csak azzal a különbséggel, hogy a kinek programom végrehajtása ellen kifogása van, az szépen és akadálytalanul — *kimehet*.

Méltóságos urak nyugdíjazása. Nehány nappal ezelőtt az egész sajtót bejárta az a hír, hogy *Huszár Kálmán*, miniszteri tanácsos nejét a lipótmezei országos tébolydában két egyesített alapítványi helyen éveken át első osztályu ingyenes ellátásban részesítették. Az ügy annál kinosabb feltűnést keltett, mert köztudomásu dolog, hogy az országos tébolyda *Huszár Kálmán* miniszteri tanácsos főhatósága alá tartozik. A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök ebben az ügyben elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. A képviselőház folyosóján teljesen megbízható forrásból és egész pozitívással ujságolták, hogy a fegyelmi vizsgálatot befejezték és hogy *Széll Kálmán* ideiglenes belügyminiszter a kiderített eredmény alap-

oly műveket, a melyekről egyes mesterek vagy iskolák sablonos modora kiabál félnek.

Kellemesen lep meg bennünket, hogy a képek a termekben egy sorban vannak elhelyezve és nem egymás fölé; így aztán nem farasztják ki az ember nyakcsigolyáját.

Feltűnő, hogy a kiállítók legnagyobb része az u. n. fiatal gárda, azok az ifjabb művészek, a kik a *Hock* által inaugurált modern iránynak a hívei. Megállapodott, hírneves festőink legnagyobb része távol maradt.

Habár elég nyomós ok elmaradásukra az, hogy a jövő évi párisi világkiállításra készülnek nagyobb dolgokkal; mindazáltal alig mellőzhetjük azt a feltevést, hogy talán akarattal tartózkodtak a kiállítástól azon hiszemben, hogy a *Hock* által az ő rovásukra önértékükben megnövelt fiatalok hadd valljanak kudarcot a külföldiekkel szemben.

Akármit van is a dolog, annyi bizonyos, hogy a fiatalok kitettek magukért és a külföldiekkel igen tisztességesen megállották a versenyt.

Az első teremben függenek a külföldi művek legszebbjei: *Luyten* triptichonja: „a

ján felszólította *Huszár Kálmán* belügyminiszteri tanácsost és *Niedermann Gyula* min. tanácsost, az országos tébolyda igazgatóját, hogy adják be nyugdíjazás iránti kérvényeiket, előre biztosítván őket kérvényeik kedvező elintézéséről. A fegyelmi vizsgálat ugyanis nem derített ki olyasféle szabálytalanságot, mely büntető megtorlást vonna maga után, mert a szükséges formásokat elejétől végig betartották, de a fegyelmi bíróság még sem tartja helyesnek, hogy miniszteri magasrangú tisztviselő a rendelkezése alatt álló állami intézetben a maga részére oly kedvezményeket vegyen igénybe, melyek az illető alapítók intenciója szerint csak szegény sorsuak számára tartattak fenn. Ugyanígy ítélik meg *Niedermann* igazgató eljárását, a ki nyilván csak pajtáskodásból nézte el az alapítványi helyek illetéktelen elfoglalását.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Április 22-én: A helybeli gyalogezred zenekarának hangversenye a Korona-szálló földszinti termében. — Értekezlet a borsod-miskolezi közművelődési és muzeum-egylet filharmonikus zenekarának megalakítása tárgyában d. u. 4 1/2 órakor a városháza nagytermében.

Április 23-án: A miskolezi róm. kat. nőegylet közgyűlése d. u. 2 órakor. — Vidéki (Borsod, Gömör- és Hevesvármegye) pénzintézetek értekezlete a miskolezi kereskedelmi és iparkamara tanács-termében. — A borsod-miskolezi bicikli-klub közgyűlése d. e. 11 órakor a városháza nagytermében.

Április 24-én: A borsodmegyei orvos-gyógysegrészegylet rendes havi ülése d. u. 6 órakor.

Április 26-án: A kézbesíthetetlen és fölös árúk elárverezése a gömöri pályaudvaron d. e. 9 órakor.

Május 7-én: A miskolezi asztalos ifjuság táncszal egybekötött műkedvelői előadása a Seper-szálló nagytermében.

Június hó 3-án: Az iparos ifjusági önképző és olvasó egylet zártkörű tavaszi táncvizsgálma a a lövölde-népkert helyiségében.

Június 14-én: Gyapju-vásár a miskolezi Hitelintézet áru- és terménycsarnokaiban.

tenger gyermekei”, ez a mélyen átértzett, gyönyörűen megfestett poétikus románcz. *Bourgonnier* frappáns világitásu „*Krisztus*“-a; *Raynolt* lendületes „*Orpheus*“-a; *Hirémy* „*Lelkek az Acheronnál*“ cz. misztikus, nagy kompozíciója; *Boudry* mesteri genre-je („*Colette anyó*“) stb. Itt van a tárlat leghatásosabb tájképe: „*Naplemente után*“ *Palmié*-től. A leáldozó nap által megaranyozott alkonyi ég ragyogását ily mesterileg visszaadva még eddigelé nem láttuk. Ezzel versenyeznek a *Mednyánszky* és *Tölggyessy* képei. *Mednyánszky* „*virágzó fák*“ cz. nagy tájképét ugyan tulságosan is megtömjéneztek kritikaink. Az ő szétforgácsolt esetvonásokkal vibráló modora, mely aggályos gonddal kerül a formákat, nem fog sokáig tetszeni. Ellenben a *Tölggyessy* „*Arany sugarak*“ cz. képe versenyez a *Palmié*-ével. Felfogás, hatás és kivitel tekintetében egyaránt. Ő meg nehezebb témát, a délutáni nap ragyogását a széles, virágos réten — adja vissza oly pompásul, gondos, részletekig menő kidolgozása mellett is oly üde technikával, hogy az első díjat megérdemli. Utána *Mihalik* következik, három pompás, hangulatos tájképpel, melyek legszebbjét, az „*Őszi hangulatot*“ már az első nap megvették. *Uj-*

— **Hock János szabad előadásának** híre már a tegnapi napon bejárta városunkat s egy csapásra meghódította a közönséget. A közművelődési és muzeumezgyesület, számítva a közönség nagy érdeklődésére, a kiváló *matinée* helyéül a korona-szálló nagytermét szemelte ki, miután a megyeház terme előreláthatólag szűk volna a közönség befogadására. A *matinée* napja még kitűzve nincs, csupán annyi bizonyos, hogy az május első felében fog megtartatni, miután *Hock János* orsz. képviselő sok oldalú elfoglaltsága folytán nincsen azon helyzetben, hogy a napot előre kitűzze. A közművelődési és muzeum egyesület a *matinée* napjáról a helyi lapok és falragaszok útján fogja a közönséget értesíteni.

— **Esküvő.** *Gira Zoltán* miskolezi lakos, ma délelőtt esküszik örök hűséget *Csima Irén* kisasszonynak, *Csima Béla* róm. kath. kántor kedves és művelt leányának.

— **Halálozás** *Ritsányi Imre* szirmai róm. kath. kántortanító szeretett egyetlen másfél éves kis *Jenő* fiacskája f. hó 17-én rövid szenvedés után elhunyt. A kedves halottnak kihűlt tetemeit szerdán délután temették el általános részvét mellett. Ott pihen immár a temetőben frissen hantolt sírhant alatt, hol lelje fel csendes nyugodalmát és sírja felett viruljon az emlékezet hervadhatlan virága!

— **Nagy az öröm.** Miskolez város iparos és kereskedő polgárai körében nagy örömet okozott az az intézkedés, hogy a III-ad osztályu keresetadó kivetésének és vezetésének teendői aól *Tschürtz Aurél* pénzügyi titkárt fölmentették, s ennek az ügynek vezetésével *Steinhauser Ferencz* pénzügyi fogalmazót bízták meg. *Tschürtz Aurél* minden erejével arra törekedett, hogy az államkincstár javára minél több erejét meghaladó terheket rójjon az adófizető polgárokra s ebbeli törekvésében sokszor dupla krétával is dolgozott. Reméljük, hogy *Steinhauser Ferencz* méltányosabb s igazságosabb lesz az adózó polgárokkal szemben, meg fogja találni az aranyközépszer útját, melyen úgy a kincstár, mint az adózó polgárok érdekei kiegyenlíttetnek. Az adó kivető bizottság — mint értesültünk — csak a jövő május hó közepén kezdi meg működését Miskolezon.

— **A vasutasok előléptetése.** A magyar államvasutak tisztviselői és egyéb alkalmazottjai körében bizonyos nyugtalanságot kelt, hogy az államvasuti költségvetés

váry *Ignác* hat tájképe egyik ügyesebb a másikkal. *Olgay, Szlányi, Bosznay, Edvi Illés Aladár* stb. rendes, jó minőségű tájképekkel szerepelnek. Miskolezról *Baumgartl* tanár állított ki egy hatásos, ügyes tájképet; első szereplése ez a nagy tárlaton és a tetszés, a melylyel művét úgy a művész kollegák, valamint a sajtó fogadta, nagy bátorításul szolgálhat neki a jövőre nézve.

Az arcképek közt a *Lászlóé* az elsőség. Kiállított hat képe csupa mágnások és mágnásasszonyok rendkívül finom portraiti. Ő nagy tudással és eleganciával alkotja meg képeit, melyeken azonban már némi egyhangúság vehető észre. Legjobb egy vázlat. Ő utána *Ballót* említjük még, a kitől *Vartha Vincze* bundás mellképét és *Lánczi Leó* térdképét emeljük ki. Ez utóbbi elég jól van megfestve s különösen becsülöm a művész emberismeretét, hogy oly jellemzően választotta meg a felgazdagodott pénzemberhez illő, hetyke, nyárspolgáris pózt és a gomblyukába peczkelt tearózsát. A többi genrek és tanulmányokat hagyjuk most, hanem szóljunk még a plasztikai művekről.

A kiállított szoborművek mindenike érdekes, majd mind értékes munka. A mű-

megszavazása után is még mindig késnek a régóta várt előléptetések és kinevezések. Mint értesülünk, ennek a késedelemnek az oka, hogy *Ludwigh* Gyula elnökgazgatót épp most gyengélkedés köti szobájához, az elnökgazgató helyettese pedig már hosszabb idő óta betegeskedik. Ennek következtében nem lehetett megtartani azt az igazgatósági összeülést, mely az előléptetések és kinevezések egyébként már teljesen előkészített jegyzékét véglegesen megállapítaná. *Ludwigh* elnökgazgató gyengélkedése azonban már mulóban van s így az előléptetések május elsejéig minden esetben életbe lépnek.

— **Pénzintézetek értekezlete.** Lapunk előbbi számában már megemlékeztünk a miskolci kereskedelmi és iparkamara azon feltétlen dicséretre méltó mozgalmáról, melylyel azt akarja elérni, hogy maguk a pénzintézetek foglaljanak állást azon vádakkal szemben, melyeket újabb időben a vidéki pénzintézetek rovására irnak. Értekezletre hívta meg tehát Borsod, Gömör és Heves pénzintézeteit; az értekezlet f. hó 23-án vasárnap lesz a kamara helyiségeiben. Nem tudjuk, mi lesz az értekezlet eredménye, de hogy okvetlenül irányadó lesz a vádak megítélésének szempontjából, az kétségtelen. Már a mai nap folyamán is igen sokan érkeznek meg városunkba a pénzintézetek megbízásából. A szaktanácskozmány a következő kérdések körül forog: Szükséges-e s mily arányban s mi módon reform a pénzintézetek r. t. igazgatósági szervezetére nézve? — 2. A felügyelő bizottság szervezetére nézve? — 3. A mérleg felállítására nézve? — 4. Szükséges-e külön ellenőrzési szerv, vagy szervezet létesítése s mily módon? — 5. Szükséges-e intézkedések s mily irányban a pénzintézeti a pénzügyi r. t. alaptörvényre nézve? — 6. A tartaléktörvényre nézve? — 7. A takarékbetétekre nézve? — 8. A váltószámításra és visszleszámitolásra nézve? — 9. A jelzálog kölcsön üzletre nézve? — 10. Indokolt-e a tárgyaló kérdésekre nézve egy országos kongresszus tartása. — Összinté dicséret e mozgalomért a miskolci kereskedelmi és iparkamarának!

— **Uj végrehajtó.** *Schwarz* Árpád helybeli lakos az elmúlt szerdán sikerrel letévén a törvényszék előtt a bírósági végrehajtó vizsgáját, ilyen állás betöltésére képesítetnek nyilvánított.

csarnok lépcsőjén a szabadban van fölállítva a Savojai Jenő herceg nagy, bronz lovasszobra, Róna Józsefnek, (a mi Kossuthszobrunk alkotójának) lendületes, pompás műve.

Bent a csarnokban pedig a talapzat két oldali reliefje van kiállítva. Ezek oly festői, finom részletezésű szoborművek, a minőt az ujkori szobrászatban alig láttunk. Itt van továbbá az *Andrássy-uti millenáris emlékmű Gábor arkangyalának* gipszöntvénye, *Zala* klasszikus alkotása, gyönyörű két kiterjesztett szárnya általános bámulat tárgya.

A többi kisebb-nagyobb szobormű mind oly bevégzett és lelkes munka, hogy a mikor gyönyörködtem bennök, majdnem itt is azt éreztem, mint a mult nyáron a müncheni üvegpalatóban, hogy a szobrászati művek többet érnek a festményeknél. De a mi ott tényleg úgy volt, itt nem áll, mert festőink épen olyan nagyot haladtak az utóbbi egy-két év alatt, mint szobrászaink s csak még egy-két évi ilyen haladás és beérjük a nyugati nagy nemzetek előhaladt művészetét. Adja Isten, hogy úgy legyen!

— **Lelkészszerzés.** *Bodolay* Miklós mezőkeresztesi ev. ref. helyettes lelkész a hereti (abaujmezei) egyház nagy lelkesedést köztölt meghívás útján lelkészszerzésre választotta. A megválasztott lelkészt már a napokban tartott egyházmegyei gyűlésén állásában meg is erősítették. Hivatalát azonban a kegyeleti év miatt csak a jövő évben foglalhatja el, addig a geleji egyházban helyettes lelkészi minőségben fog működni.

— **A borsodmegyei bicikli-klub** vasárnap, f. hó 23-án d. e. 11 órakor a városháza nagytermében *Dr. Tarnay* Gyula alispán elnöklete alatt közgyűlést tart, mely alkalommal a megüresedett titkári és jegyzői állások is betöltetnek. Megjegyezzük, hogy a tavaly befizetett tagsági díjak be tudatnak a tagok ez idei tagsági díjaiba, miután az egyletnek tavaly, az alapszabályok meg nem erősítése folytán még nem volt joga díjakat szedni.

— **Építik a kórházat.** Miskolc város közönségének husz év óta táplált reménye meg teljesedésbe. Husz év óta hangoztatuk már: mikor épül föl az új kórház? De hiába hangoztatuk, az csak nem épült. Ma azonban komoly valóra vált az óhaj, mert a kórházat már csakugyan építik. Ezen a héten tették meg az ugynevezett „első kapavágást.” A földmunkálatok immár javában folynak.

— **Vizsgarend.** A miskolci ev. ref. főgimnázium évváró vizsgáinak rendjét a napokban állapította meg az iskolai tanács. E szerint a VIII. osztály osztályvizsgálója május 12—13-án, az írásbeli érettségi vizsga május 23—27-én, a szóbeli érettségi vizsga június 20—22-én lesz. Az évváró ünnepély június 11-én a magántanulók vizsgálója június 13-án, az egyes osztályok vizsgálója június 14—17-én lesz.

— **Halálos gyógyszer.** Furesa módon akarta meggyógyítani gyermekét betegségéből *Megyeri* Mária helybeli cselédleány. A kicsinek valami baja történt és az anya porrá tört üveget adott be a gyermeknek orvosságul. A kicsike pár nap mulva meghalt s annak rendje és módja szerint el is temették. Valaki azonban feljelentést tett a rendőrségnél, hogy a gyermek nem természetes halállal halt volna meg, illetve, hogy a gyermek halálát az orvosságul beadott üveggör okozta. A rendőrség azonnal nyomozatot indított, egyszersmind áttette az iratokat az ügyészséghez, mely már intézkedett a gyermek holttestének exhumálása iránt. A vizsgálat adatai fogják tehát majd kideríteni, csakugyan a szivtelen anya kegyetlensége okozta-e a gyermek halálát?!

— **A biciklisták** nagy szomorúságára *Lukács* Béla rendőrfőkapitány a következő rendeletet bocsátotta ki: A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter úr által 1897. évi 42159. szám alatt kibocsátott körrendelet alapján Miskolcra a népkertben, a népkert előtti tereken, a zárdatéri kertben és az Erzsébet téren a kerékpárral való közlekedést tiltom. Miskolc, 1899. április 18-án. *Lukács*, rendőrfőkapitány.

— **Öngyilkos fiatal leány.** *Jörös* Emma 19 éves fiatal leány mint házi kisasszony volt alkalmazva Hernád-Németiben egy földbirtokosnál. A fiatal csinos lány szerelmes lett a gazdájába és minthogy nem volt semmi reménye a viszonzásra, bánatában f. hó 18-án öngyilkossági szándékból gyufalámpát ivott. Esméletlen állapotban szállították be a miskolci kórházba, hol többé nem tért magához és két napi szenvedés után borzasztó kínok közt kiszünetelt. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Századvégi betegség.** Napról napra szaporodik azon szerencsétlenek száma, a kik hátralevő idejüket a kórház vagy tébolyda élőhalottjai között töltik. Egymás után kapjuk a híreket, hogy itt és amott kitört egy-egy emberen az örültség. Városunkban az utóbbi napok mindegyikére ju-

tott egy pár ilyen eset. Az elmúlt napokban *Rosenfeld* Dávid ismert lókereskedőn mutatkoztak az örültség szímtomái: hozzátartozói azonnal felvitték Budapestre egy vizgyógyintézetbe. — A második eset szintén a napokban történt. *Czeplik* Bálint gácsországi illetőségű foglalkozás nélküli embert koldulás és csavargás miatt a rendőrség bekísérte. A börtönben az illető több ízben összeesett s ilyen eszméletlen állapotban bevitték a miskolci közkórházba, a hol azt konstatálták, hogy nevezett gyógyíthatlan vallási tébolyban szenved. — A harmadik Tisza-Tarjánban történt. A szerencsétlen *Thury* Sándorné, szül. Sipos Borbála, a kit tegnapelőtt szállítottak hiszteria által okozott örültsége miatt a miskolci kórházba.

— **Öngyilkos parasztgazda.** Az öngyilkosság, úgy látszik a nép egyszerű gyermekeinél is tért hódított. Egymás után kapjuk a híreket, hogy a falvakban ez vagy amaz a parasztgazda öngyilkossá lett. Legutóbb, mint értesültünk, *Varbócsi* János szilvási parasztgazda fordította önmaga ellen az életoltó fegyvert. Tettének okául gyógyíthatlan betegségét emlegetik.

— **Hangverseny.** A helybeli 5. csász. és kir. gyalogezred zenekara ma este a Seper szálló éttermében hangversenyt rendez, melynek műsora következő: 1. „Pique Dame” nyitány Souppétól. 2. „Matróz dal és ima az „Afrikai nő” operából. 3. „Othon” keringő Strausstól. 4. „Dal” Beyertől. 5. „Ábránd” a Faust operából. 6. „Egyveleg” Komzáktól. Szünet. 7. „Polka” részlet Delibes „Sylvia”-jából. 8. „Éji zene” Czibulkától. 9. „Polka” mazurka Fuchstól. 10. „Induló” Zikofftól.

— **Tavaszi táncvigalom.** A miskolci iparos ifjuság önképző és olvasó-egylete szokásos tavaszi táncvigalmát június hó 3-án tartja meg a lövölde-népkert helyiségeiben.

— **Enyhítsünk a nyomoron.** *Ivánics* György miskolci lakos (Győri-kapu 1. szám) egy évi folytonos betegeskedés után f. hó 15-én elhunyt. Beteg feleséget és három kiskorú árvát hagyott hátra. A szerencsétlen család a legnagyobb nyomornak néz elébe, mert minden vagyon és segítség nélkül áll a világban. A társadalom nem hagyhatja éhen veszni az önhibájukon kívül oly nagy nyomorba sanyalódókat s a könyörületes szívek bizonyára enyhíteni fogják a kétségbeesítő nyomort. A miskolci nemesszövetség fordulunk tehát a szerencsétlen anya nevében kérelmünkkel: segítsék és mentsek meg e szegény teremteteket a biztos éhenhalástól és könyörületes szívük sugalta segítségüket nyújtsák közvetlenül a beteg anyának és a három kis gyermeknek. Segítsék, támogassák addig, míg nem késő! A szíves adakozásokat készséggel elfogadjuk számukra szerkesztőségünk is és nyugtazza is azokat.

— **Nyugdíj munkások részére.** Rendkívül humanus intézményt készülni létesíteni a máv. igazgatósága. Tervben van, hogy az államvasutak huszezer munkása részére egy nyugdírintézet létesíttessék. Minden munkás fizetésének 4%-ával járulna az intézet tőkéjéhez s tíz évi szolgálat után a munkás már fizetésének 35%-át kapná nyugdíjul. A régen szolgáló munkásoknak szolgálati idejük egy részét beszámítanák. Az új kereskedelmi miniszter erősen bizik a terv megvalósításában.

— **A házalás szabályozása.** A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy törvényhozási uton az egész országra nézve egységesen fogja szabályozni a házaló-kereskedelm ügyét s erre nézve lehetőleg mielőbb törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé.

— **Az ibolya.** Semmi se bizonyítja az ibolyánál és a virágáros leánykánál jobban azt, hogy megérkezett, itt van a tavasz. Majdnem minden utcásarkon áll egy-egy élő tanúság. A napokban történt, hogy egy ilyen virág áruló leányka kínálgatja erősen egy fiatal embernek ibolyáit, a ki azonban nem

volt hajlandó vásárolni, mert, mint mondá, ibolyája már van neki.

— Elhiszem, hogy van ibolyája, de talán — pénze nincs a fiatalúrnak! — válaszolt a leányka.

Bizonyára igazat mondott, mert a flesúr hamarosan elpárolgott a színhelyről.

— **Műkedvelői előadás.** A miskolczi asztalos ifjuság folyó évi május hó 7-én a Seper-szálló dísztermében Vattay Tóni zenekarának közreműködése mellett táncszal egybekötött műkedvelői előadást rendez. A tiszta jövedelem a miskolczi árvaház javára fordítatik. Szinre kerül Csepreghy Ferencz „Sárga csikó”-ja.

x **Szeplő és májfolt ellen** kitünő hatásu a teljesen zsirtalan, nappal is feltűnés nélkül használható *Viola crême*, egy tégely 50 kr. *Puritas szappan*, legfinomabb mosdószappan egy darab 35 kr. Mindkettő egyedül Szabó Béla gyógyáru és illatszer üzletében Miskolczon kapható. 10

Különfélék.

x **A bűvös czipő.** Dr. Högyes találmányára „Nemzet” hosszabb cikket szentel a találmánynak és a többek közt így ír: Tudósok, orvosok és hírlapírókból álló társaságnak nevezetes találmányt mutatott be tegnap este Högyes dr, a ki találmányáról értekezést tartott. Högyes azzal vezette be értekezését, hogy hozzávetőleg 7000 ember lábát vizsgálta meg s konstataulta a czipők okozta változásokat. Konstataulta, hogy a láb a legtermészetesebben és leghelyesebben akkor teljesíti feladatát, ha meztelen talppal pusztán földön jár, továbbá ha a láb helyzete vízszintes fekvésű, vagyis ha sik földön jár. Hosszas fáradságos kutatás után megtalálta azt az anyagot, amely a föld felületének helyettesítésére szolgál és a lábát egyenletes szabályos mozgásra készíti. Ez anyag kaucsukkal impregnált asbestszövetből készült talpbélés. Az asbest-talpbéléssel készített lábbeli — a melyet a tudós feltaláló be is mutatott — biztosítja a láb szabályos működését, teljesen elmúlnak a lábbántalmak (börkeményedés, tyukszemképződés) végül vízhatlanná tevén a lábbelét, védik a hideg ellen. Végül megemlítette dr. Högyes, hogy találmányával nem lépett volna a nyilvánosság elé, ha illetékes tényezők, kivált a hadsereg intézői nem igazolták volna a maguk szerzett tapasztalatai alapján, hogy találmánya bámulatos módon fokozza a gyalogolási képességet és eltünteti a lábbajokat. A tudós felolvasását a nagyszámu intelligens közönség zajosan megéljenezte.

x **A sólet.** Löwenstein Mózes munkácsi lakos megháborodott elméjében és néhány nap óta a tébolydában tartózkodott. Bekövetkezett a szombat. Mózes sóletet követelt. Hasztalan akarták ezt kiverni a fejéből. Mind hevesebben, mind szenvedélyesebben követelte a sóletet. Végre is megjelent a főorvos. Ő sem tudta lecsillapítani az izgatót páciensét. Mózes kijelentette, hogy sólet nélkül nincs szombat, szombat nélkül nincs vallás, vallás nélkül nincs élet, és ő azért falba veri a fejét. Kérdi végre a főorvos, hogy hol kapható az a sólet. Löwenstein megnevezett egy zsidó korcsmát. Az orvos, a ki meg akarta figyelni a beteget, kijelentette, hogy elmegy a beteggel a korcsmába. Mózes azonnal megnyugodott és mint kezes-bárány távozott az orvossal. Egy ápoló követte őket. A páciens kéjjel falatozott a kedvencz ételből és a mikor elkészült vele, szivarra gyújtott. A főorvos felháborodva kiáltott fel:

— Micsoda dolog az? Előbb vallásra hitvatkozik, kegyeletből követeli a sóletet és most szent szombat napján szivarozik, a mi pedig tilos?

Löwenstein a mellénye hónaljnyílásba teszi két hüvelyujját, ravasz önelégültséggel mosolyog a főorvosra, aztán kérdi:

— Hát minek vagyok én mesüge? Minek vagyok én bolond?

x **A jó humoru adós.** Nincs jobb a kedélyes emberről: azt még az adó-egzekucziónál se hagyja el a jó kedve s a pokol tornácán is viczezetek csinál. A méreg árt az egészségnek, ellenben a kedély edzi az idegeket. Egy ilyen mindent vidáman fölfogó urtól egy miskolczi ügyvéd egy erélyes felszólító levélre ezt az érdekes, jó humoru választ kapta:

Mélyen tisztelt,

Kedves ügyvéd ur!

A magyar közmondás azt mondja, ha a fene megette a disznót, egye meg a malacot is. A nóta pedig azt mondja! „Nincsen pénzem, de majd lesz, jó a zsidó, mindent vesz.” Epen ebben a helyzetben vagyok én magam is, mert a hagyatéki ügyem tárgyalására pénzre van szükségem; de mivel hogy nincsen, fából van kilincsem: pedig ezen a kedves ügyvéd ur is segíthetne a jöremény fejtében; no de azért ne rökönyödjön meg, majd helyrehoz mindent a köszörűkő. Csak türelem és kitartás, mert a ki Istenben bizik, soha nem csalatkozik. Az Ur Isten szent áldása legyen kegyeden most és mindörökké Amen.

X. Y.

Ha valamelyik bank a közmondásokat beváltaná, az ügyvéd igen jól járna.

CSARNOK.

Hozzám hallik . . .

*Hozzám hallik a távoli harangszó,
Itt hagyta a föld porát egy halandó,
S lelke tán már a csillagos égbe jár,
Hol reá az örök élet üdve vár!*

*Itt hagyta a szegénységet, bánatot,
Melyből neki olyan bőven kijutott;
Most már nyugszik a földbe szép csendesen,
Bánat oda nem kísér el senkit sem!*

M. Tóth Rózsá.

Az emlékgűrű.

Irta: Győztes.

Margitnak hívták. Még deákkoromban ismerkedtem meg vele. Akkoriban ő volt a város legcsinosabb leánya.

Első ismeretségünk létrejöttéhez nem fűződtek ugyan szörnyű rémregények, mert az első látásra csakhamar érdeklődést tápláltam szívében iránta.

Az utcái szoba egyik félemeleti ablakpárkányánál ott ült napokhosszat elmélyedve, valami kézimunkán dolgozgatott, olykor-olykor felemelte szőkefürtű fejét és egy-egy tekintetet vetett alá a járó-kelőkre.

Egy ilyen alkalommal pillantottam meg én is. Órahosszat sétáltam fel s alá ablaka alatt, majd pedig a korzón igyekeztem közelébe jutni, később aztán, a midőn egy rózsaszínű kis levélkét sikerült titokban kezeihez juttatnom; megkezdődött személyes ismeretségünk, melynek révén naponta hűségesen és büszkén czipeltem könyveit a felsőbb leányiskola kapujáig és vissza.

Nemsokára szívesen látott vendég voltam a háznál és a jogszigorlatok letétele után kezdtem komolyan gondolkodni arról, hogy a szép Margitot nélkül veszem.

Nem is tehettem volna egyebet.

Akadály nem volt, mely jövődö boldogságunknak útját állotta volna s legtávolabbról sem lehetett okom kételkedni a kicsike viszontszerelmében.

Egy szép napon azonban bucsut kellett vennem tőlük, miután Bécsbe szólított a legfelsőbb parancs az önkéntesi év leszolgálása végett.

Igéretem legszentebb bizonyítékául átadtam neki azt a drága gyűrűt, melyet megboldogult anyám örök emléke gyanánt újjamon hordottam.

Ehhez a gyűrűhöz volt fűzve jövődö boldogságom minden reménye; ezt a drága emléket hagytam zálogba a bánatos Margitnál azzal, hogy visszatérek majd . . .

Félévig ugyancsak folyt is a levelezés, alig volt nap, hogy levelet nem váltottunk, de egyszerre váratlan fordulat állott be. Nem kaptam választ.

Irtam ajánlva, felhívtam figyelmét az emlékgűrűre, egymásnak adott szavunk és ígéretünk ereklje gyanánt őrzött szent fogadására, de mind hiába, válasz nem jött többé.

Nagy későre aztán megtudtam, hogy husvét vasárnapján esküdött örök hűséget a városi tisztii főügyésznek . . .

Tableaux! . . .

Szívem a bánattól majd ketté repedt.

Elmehetsz szegény szerelem; te gonosz kárörvendő szellem, ki áldozataidnak világos lelki látkörére, a vakság ködhálóját fonod és rohansz vele a képzelem pusztá homályában, hogy a kétely, a csalódás tengerébe merüljön veled áldozatod! Miért tetted tönkre szívem egyetlen reményét? . . . Feledni mindent, ez lesz egyedüli vágyam.

Letelvé az év hátrafevő ideje, mint tartalékos hadnagy tértem haza.

Legelső dolgom volt puhatólódzni Margit nagysám hűtlensége után. Mondhatom, nem nagy fáradságomban került megtudni a valót és azt, hogy Margit cselekedete szüleinek erős akarata volt.

Elég volt ennyit hallanom.

Tisztában voltam mindjárt a helyzettel és a meggyőződést csak fokozta bennem az a viszontlátás, a midőn őt férjének oldalán a parkban sétálni láttam.

Eles tekintetünk mereven találkozott és behatolt kölesönösen a szívek mélyébe, melyből visszapattant a régi emlékek nyomán az első szerelem ábrándos multja. Mintha hirtelen valamit mondani akart volna, de a meglepetéstől és félelemtől nem szólhatott. De hiszen közöttünk már ugyis vége mindennek, csupán az emlék maradt meg és ezzel befejezve látom a viszonyt! . . .

Másnap egy illatos levélkét kaptam. Eleinte hidegen hagyott Később csupa kíváncsiságból felbontottam. Ez állott benne: „Ma este a parkban 8 órakor várja Margit”.

. . . A hívős sötét őszi estén már hét órakor ott ült egy magános padon mélyen gondolataiba merülve.

Nyugodt magatartással és biztos léptek kel közeledtem a szép asszonyka felé és illedelmesen köszöntve, helyet foglaltam mellette a padon . . .

Alig váltottam még vele néhány szót, egy daliás, magas, fekete alak terem előtünk. Mellemre szegez egy pisztolyt, melynek csöve az estszürkületben ugyancsak ragyogott.

— Bárki légy! de halálfia vagy! Te vagy a csábító, ki nőmet már három hónap óta üldözöd!

Halálsápadtan rogytam hátra a padon, lábaim reszkettek, hideg verejték gyöngyözött arczomon, mig végre az ijedtségtől remegő hangon megszólaltam, hogy én csak három napja vagyok idehaza és csupán Ő Nagysága egyenes meghívásának tettem eleget.

— Akkor nem te vagy a keresett lovag, tehát megkegyelmezek — volt a válasz — s azzal ez a kedves férj karon fogta nejét s sietve eltávoztak.

Mire magamhoz jöttem és felvászorogtam, már eltűntek szemeim elől s nem maradt más hátra, mint csalódva távozni a helyről.

. . . Pedig az az áldott jó asszonyka — mint később hallottam — csak a gyűrűmet akarta személyesen visszaadni, mert szerelmét már nem fogadhattam el . . .

KÖZGAZDASÁG.

Az inség felé.

Magyarország ama szerencsés országok közé tartozik, a melyeket a természet bőven ellátott mindennel, a mi a lakóit boldoggá teheti. Gazdag rónáik aczélos buzát, szőlő-hegyeink kitűnő bort, gyümölcsösünk a legjobb gyümölcsöt termik.

Mi az oka tehát annak, hogy sehol sem nehezebb a megélhetés mint nálunk? Miért keres a magyar új hazát Romániában és miért mennek legjobb munkásaink Amerikába kenyeret keresni?

Hegyeink dus aranybányákat rejtegetnek, van temérdek vasunk, rezünk és olyan sok a gazdasági nyerstermésünk, hogy fél Európát elláthatjuk vele. Miért nincsen hát iparunk és miért szorulunk a külföldi behozatalra?

E két kérdésre könnyen válaszol az, a ki figyelemmel kíséri ama rossz gazdasági politikát, a mely minden rossznak az előidézője.

Az első baj abban rejlik, hogy Magyarország azon államok közé tartozik, a melyek könnyen, ugyszólván *könnyelműen szaporítják adósságukat*. Allambáztartásunk egyensúlyát mi csakis újabb és újabb adósságesinálással tudtuk helyreállítani és most olyan temérdek kamatot kell évenként aranyban fizetnünk, hogy e fizetéssel csak úgy birkózhatunk meg, ha a kivitt minden áron forszirozzuk és a kivitt dolgokért aranyat hozunk be. A gazda is, hogy súlyos adóját megfizethesse, még a szükséges élelmiszerein is kénytelen tudni. Kiviszik marháinkat és a szegény nép kukoriczával tengeti életét, kiviszik borunkat és mi a pinczékben termett mérget iszunk bor helyett.

A legújabb statisztikai adatok bizonyítják, hogy kivittelünk emelkedőben van. Más országban a kivitel emelkedése fejlődést jelent. Nálunk azonban miben nyilvánul a kivitel emelkedése? Kiviszik a buzát és nálunk a kukoricza élvezete folytán terjed a legirtózatossabb betegség, a *pellagra*; kiviszik a húst és a magyar munkás a husszag után Amerika felé siet; kiviszik a baromfit és a tojást és nálunk zabkenyéren kínlódik a gyomor.

És miért nincsen iparunk? Miért nem dolgozza fel a legmunkásabb magyar kar a mi nyers terményeinket, a mi rezünket és a mi vasunkat?

Ennek oka *gazdasági közös ügyes bajban* keresendő. Iparunkat nem védi az osztrák selejtes iparcikkék behozatala ellen védvám, az osztrákok elárasztanak bennünket gyártmányaikkal és az az oka annak, hogy ipa-

runk nem tud kibontakozni a fejlődés első stádiumából.

Igy siet ez az ország az éhinség felé. Menekül a ki tud és ha ez így tart még sokáig, falvaink néptelenek lesznek és mi idegenből leszünk kénytelenek munkásokat hozni, hogy legalább annyit termelhessünk, a miből tartozásunkat kifizethessük.

Talán nagyon is sötét ez a perspektiva, de az őszinte ember a köz érdekében mindig mondja el azt, a mit tisztán lát.

— **Olvasóink** b. figyelmét van szerencsénk felhívni a váradi-velencei műkertészeti és rózsatelepre Nagyváradon, mely ma osztr. magyarhon legnagyobb és legmegbízhatóbb kertészeti telepe. Több mint százezer drb. nemesített rózsá van eladásra készen s oly jutányos árban árusítják, mely árákkal ez ideig egy kertészeti sem bír versenyezni. Azonban ezen a telepen nemcsak rózsát, hanem mindenféle kerti ezikeket lehet beszerezni, p. o. gyümölcsfa, díszfa, díszeserjék, kerti és szobai dísznövények, menyegzőkre esokrok, koszorúk, díszítésre való élő virágok, virág és veteménymagvak stb. Megjegyezzük, hogy e fenti czég kívánatra ingyen és bérmentve azonnal küld árjegyzéket, melynek mielőbbi megrendelését igen melegen ajánljuk t. olvasóinknak.

Másolat.

M. Kir. Belügyminiszterium 3690/V. a. kih. 898. Borsodmege közönségének Miskolczon. A vármegye alispánjának 1898. évi április hó 17-ikén 141. kih. szám a. kelt másodfoku ítélete, mely szerint Miskolcz város rendőrkapitánya által hozott első foku ítélet részbeni megváltoztatásával és kiegészítésével Neustadt Ignác miskolczi lakos berke- reskedő törköly bornak megjelölés nélkül leraktározása és forgalomba hozatala által elkövetett s az 1893. évi XXIII. t. cz. 3. §-ának 2. bekezdésébe ütköző kihágás miatt ugyanezen t. cz. 5. §-ának 6. pontja alapján 200 frt pénzbüntetésben, behajthatlan- ság esetén 20 napi elzárásban, továbbá 81 frt 56 kr. eljárás és a felmerülhető tartási költség nemkülönbén a hiányzó bormennyi- ség értéke fejében 256 frt 27 1/2 kr. ösz- szeg megfizetésében marasztaltatott el s végül a boroknak palaezokban való eláru- sítási jogától, valamint koresmaszerű üzlet gyakorlásától egy évi időtartamra megfosz- tatni, az ítélet pedig jogerőre emelkedése után a helyi lapokban közzététetni rendel- tetett, az elmarasztalt által közbetett feleb- bezés folytán felülvizsgáltván, vétség tek- intetében, nemkülönbén az eljárási költségek és a hiányzó bormennyiség értéke fejében megállapított öszszeg megfizetését kimondó

részében indokainál fogva helyben hagyatik, minősítés és büntetés mérvét megállá- hitó részében ellenben megváltoztattatik s panaszolt mesterséges bornak forgalomba hozatala által elkövetett, s az 1893. évi XXIII. t. cz. 2. §-ába ütköző kihágásban mondatik ki vétkesnek s e miatt az idézett t. cz. 5. §-ának b) pontja alapján, tekintet- tel azon súlyosító körülményre, hogy pa- naszlott f. évi július hó 15-én 2096/kih. sz. a. hozott itteni III. foku ítélettel ugyan- csak mesterséges bor forgalomba hozatala miatt egy ízben már jogérvényesen elítélte- tett 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő s az 1892. évi XXVII. t. cz. 3. §-ában jelzett célra fordítandó 300 frt pénzbüntetésben, nem fizethetés esetén 30 napi elzárásban és a felmerülhető tartási költségek megtérítésében marasztaltatik el. — Ezen ítélet az I. foku ítéletben em- litett helyi lapokon kívül még a „Borászati Lapokban“ (Budapest, IX. kerület Üllői-ut 25. szám alatt), a „Szőlészeti és Borászati Lap“-ban, (megjelenik Kassán a Köztelekben, Budapest, IX. ker. Üllői-u. 25 sz.) a „Buda- pesti Hirlap“-ban, a „Pesti Hirlap“-ban és „Magyarország“ című lapban panaszolt sa- ját költségén közzététetni, továbbá az 1897. évi 53850. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet 25. és 35. §-ai értelmében az ille- tékes borellenőző, nemkülönbén az állandó borvizsgáló szakértő bizottsággal, végül a mesterséges bornak ítélt hiányzó bormen- nyiségért a természetes bor után járó állami boritaladó kiszabása végett az illetékes kir. pénzügyigazgatósággal közöltetni rendelte- tik. Fenti megváltoztató értelemben volt hozandó az ítélet, mert a seprőbor, ha abba víz kevertetik a fent idézett kereskedelem- ügyi miniszteri végrehajtási rendelet 6-ik §-ának 4. és 6. bekezdései értelmében mes- terséges bornak tekintendő. Minthogy a budapesti állandó borvizsgáló szakértő bi- zottság a panaszolt boraiából vett III. sz. mintát vízzel kevert seprőbornak nyilvání- totta, kétségtelen, hogy jelen esetben a III. sz. mintának megfelelő 12 hordóban a pa- naszlott pinczében talált öszszesen 1703 és 1/2 liter ital nem törkölybor, hanem mes- terséges bor volt. Minthogy pedig az ira- tokból kitűnik, hogy a panaszolt pinczében foganatosított mintavétel alkalmával (1897. február 13-án) öszszeirt azon 1703 1/2 liter készletből, melyet a borvizsgáló bizot- tság mesterséges bornak nyilvánított, a zár- lat foganatosítása végett ugyanazon évi október 1-én tartott helyszíni szemle alkal- mával semmi sem volt feltalálható: nyil- vánvaló, hogy a mesterséges bort panasz- lott eladta. Azon állítása panaszlottnak, hogy a hiányzó italokat munkásai fogyaszt- ották el, eltekintve attól, hogy ezen állítá- sát mivel sem bizonyította, nem fogadható

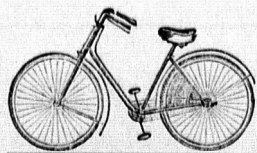
Javítások elfogadtatnak és saját műhelyünkben eszközöltetnek.

„BRUNA“ KERÉKPÁR

a legjobb kerékpár.

Csakis angol és svéd anyagból készült, könnyü járásu.

Kerékpár-kölesönző intézet egyes alkalmakra vagy egész időnyre. — Kerékpárok gondozása és tisztítása egész évadra elfogadtatnak átlagárban.

Kizárólagos gyári főraktár

135-10-10

PFLIEGLER J. ÉS TÁRSA cégénél

Széchenyi-u. 105. Megay Róbert cukrászdájával szemben.

Tanítás 3 óra alatt díjmentesen Pfliegler Károly ur vezetése alatt saját kerékpár-iskolánkban.

el, mert az első és második helyszíni szemle között hét és fél hónap telvén el, a hiányzó 1708 és 1/2 literből egy óra 230 liter, egy napra pedig csaknem 8 liter esik, annyit pedig egy 250—300 hektoliter készlettel bíró pince munkásainak naponként bizonyára nem ad a tulajdonos. — Minthogy különben a jelen esetben meg van állapítva, hogy a hiányzó mennyiség mesterséges bor volt, nemcsak pénzért való eladása, hanem annak bér fejében a munkások részére való kiszolgáltatása is a forgalomba hozatal fogalma és az 1893. évi XXIII. t.-cz. tilalma alá esik. Kétséget sem szenved, hogy panaszlott mesterséges bort hozott forgalomba. Panaszlott azon állítása, hogy az 1896 október 18-án Orián Bertalan miskolci lakostól 12 hordó petiotizált bort, azaz törköly bort vásárolt, ez esetben mi jelentőséggel sem bír és pedig először azért nem, mert panaszlott mivel sem igazolta azt, hogy a nála kifogasolt italok ugyanazonosak lettek volna azzal, a melyet ő Orián Bertalantól vásárolt, sőt az a körülmény, hogy ő nevezettől törköly bort vásárolt, holott az ő készletét a borvizsgáló szakértő bizottság seprő borból vízzel készített mesterséges bornak nyilvánította, inkább az ugyanazonosság ellen szól. — De nem bír jelentőséggel panaszlott ezen állítása azért sem, mert ha az ugyanazonosság meg is lenne állapítható, ez nem változtatna azon a tényen, hogy a mesterséges bort Neustadt Ignác panaszlott forgalomba hozta, s ezzel a kihágást tényleg elkövette. Végül az ítéletnek azon része, mely szerint panaszlott a boroknak palackokban való elárutási jogától, valamint koresmaszerű üzlet gyakorlásától egy évi időtartamra megfosztani rendeltetett, a kereskedelemügyi miniszter ural egyetértőleg megsemmisítették, mert Neustadt Ignác, ki az ügyiratok szerint borkereskedő, ebbeli üzletétől az 1884. évi XVII. tez. 155. §-a szerint nem tiltható el, mert e szakasz borkereskedőkre nem vonatkozik. Minthogy azonban a jelen esetben az áll. italmérsi jövedékről szóló 1888. évi XXVII. tez. 10. §-ának h) pontja alkalmazásának van helye, mely szerint attól, aki „bármily italt hamis név vagy cím alatt hoz forgalomba” az italmérsésre vagy kismértékben való eladásra szóló engedély megvonható, ennél fogva elrendeltetik, hogy ez irányban szabályszerű intézkedés végett az illetékes kir. pénzügyigazgatóság megkerestessék. Erről a vármegye közönsége 1898. évi május hó 27-én 244. kih. sz. a. kelt alispáni jelentés csatolmányainak visszaküldése mellett további eljárás végett értesítettik. Budapesten, 1899. január 17-én. A miniszter meghagyásából: Dr. Selley s. k., miniszteri tanácsos.

Másolat.

102. szám
Kih. 1899.

Végzés.

A Belügyminiszteriumnak ezen ítélete hiteles másolatban az összes iratok kíséretében, a miskolci rendőrkapitányságnak a felek előtt leendő kihirdetés és az ítélet rendelkezéseinek végrehajtása végett kiadatik. Miskolczon, 1899. évi február hó 17-én. Dr. Tarnay Gyula, alispán s. k.

A másolat hitelére:
Bernér,
rendőrkapitány.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, Bécsi-utca 4.
Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, csipkék és szalagok**, valamint **gyöngytüllruhák és gyöngytüllkelme-díszekből**. Pekete és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frtig. Foulard-, Pongis- és Satyn Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Moiré, Pékin, Moiré-Mousselin minden színben. — Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.
179—3—16

Üzlet áthelyezése miatt!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

üzletünk áthelyezése miatt

dúsan felszerelt összes

butor-raktárunkban

lévő **lakberendezési tárgyakat**, bámulatos olesó áron kiárusítjuk, mely ritka alkalomra a nagyérdemű közönségnek figyelmét felhívjuk.

Kiváló tisztelettel

WAHL TESTVÉREK

butorkereskedők

147—8—20

MISKOLCZ, SZÉCHENYI-UTCZA 141.

Üzlet áthelyezése miatt!

O. PICK JAKAB & CO.
BUTORGYAROS, KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ
MISKOLCZON

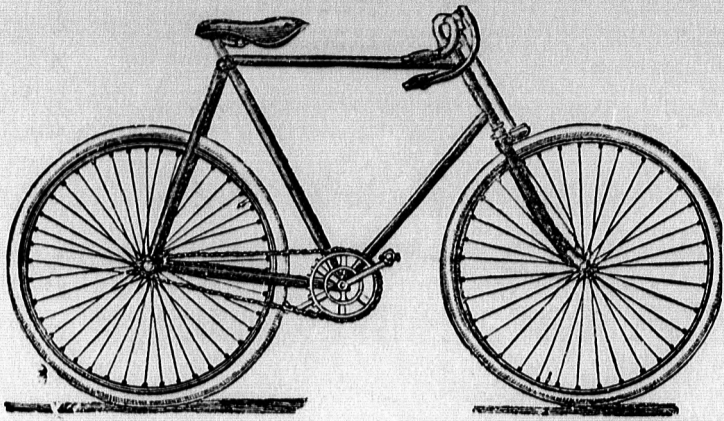
Borsodmegye legnagyobb és legrégibb
butorgyára,
szőnyeg- és
függönyraktára
Miskolczon,
Takarékpénztár-épület
a Nemzeti színházzal szemben.

Menyasszonyi kelengyék!

Butorok
hivatalok, orvosok, ügyvédek,
fürdők és szállodák részére.

Részletfizetések engedélyeztetnek.

!!! Használjon Ön FEGYVERKEREKET !!!

Megrendeléseket elfogad **MERKL GYULA**
Miskolczon, hol a gépek bármikor megtekinthetők.

Különös előnye:
utólérhetlen
könnyű járás

(megerőltetés nem létezik)

Steyri fegyvergyár

a világ legnagyobb kerékpárgyára.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magyarországi vezérigénység:

KANN és HELLER czégnél

Budapest, Váci-körút 62.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **34 év óta fennálló fényképészeti műtermemet** átadtam

Dunky Fivérek

cs. és kir. udvari fényképész

uraknak, kiket e téreni képzettségünkél fogva melegen ajánlok a n. é. közönség pártfogásába.

Fentnevezett urak Kolozsváron is fényes műteremmel rendelkeznek és Erdély legjelentékenyebb fényképészei, kiket **6 Felsége cs. és kir. udvari czimmal is kitüntetett.**

Midőn ismételtén a n. é. közönség pártfogásába ajánlom utódomat, maradtam

201-3-10

kiváló tisztelettel

Szinay István.

Háziasszonyok

próbálják a

HEYDEN-VANILLIÁT

mindig egyenlő súlyú táblácskákban és hasonlóan kiadó, az összes fűszer legnemesebbje, olcsóbb, finomabb, egészségesebb és a használatban kényelmesebb, mint a Schotten-vanillia.

1 boríték 5 táblácskát tartalmazva csak 10 kr.

Kapható minden csemege-, fűszerkereskedésben és drogueriában. — Nagybani raktár:

WALTER és DUMMEL-nél

Budapest, Alkotmány-utca 29.

170-6-6

A „Miskolczi Hitelintézet”
áru és termény raktáraiban
az ez idei VII-ik évi
gyapjувásár

beraktározással egybekötve

1899. június hó 11. napján

tartatik. 213-1-3

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „Miskolczi Hitelintézet”

részvénytárs. igazgatósága.

Kérem Kristof Schramm-féle felíratra ügyelni, mert csak az a valódi!

Lábbal tiporva

lesznek a padlófénymázak, miért is tartósságot igényelnek. A ki néhány krajczár megtakarítása végett csekélyebb értékű gyártmányokat szerez be, az

penzét az ablakon szórja ki.

Nálam csakis az áltatánosan jónak elismert

padlófénymázak kaphatók:

SCHRAMM KRISTOF lakk és kenczegyáraiból.

Győr, Bécs, Simmering. Majna melletti Offenbach

Schramm Kristóf-féle kezesség mellett tiszta borostyánlakkból készült padlófénymázai tartósság, fényük és keménységük tekintetben valamennyi versenyyártmányt felülmúlnak. A sok érték nélküli utánzások miatt kérem arra ügyelni, hogy minden dobozon Schramm Kristof neve látható legyen.

Továbbá: mosható zománcz-festékek elegáns színárnyalatban, mindennemű házi szerek, melyet bárki szaktudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosdószekrények, ajtók, ablakok, valamint falak bezománczozására konyhákban és fürdőszobákban. — Copal butorlakk, Copallakk belső használatra Damarlakk, Bórlakk, Száritó-firnisz, Politurlakk, Vaslakk és Brunolin, mely utóbbi homályos butorokhoz használtatik, ugyancsak a többi lakk-félék valamennyi iparágak számára.

Különlegesség: kocsigyárosok és kocsifényezőők részére Kutschenlakk, Präparatioslakk, Gestelllakk, Schleif és Lazurlakk eredeti 1 kgmos dobozokban.

Kapható:

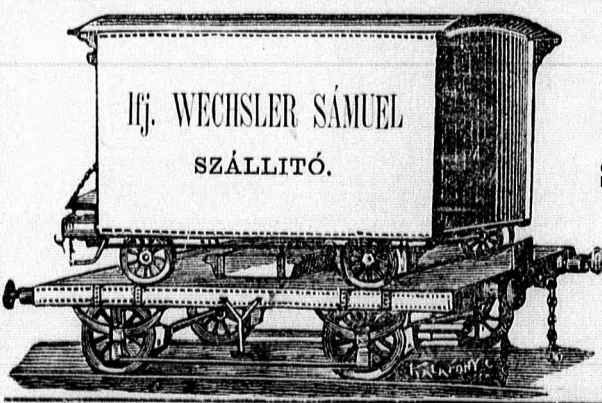
HESZ JENŐ fűszer-, csemege- és festékkereskedésében

193-4-5

Alapított 1937. évben.

Kérem Kristof Schramm-féle felíratra ügyelni, mert csak az a valódi!

Ifj. WECHSLER SÁMUEL

szállítási hivatala
az összes vasutak részére
MISKOLCZ,
Széchenyi-utca 135. sz.
— Telefon. —

Elvállal átköltöztetéseket a városban és vidéken, valamint a bel- és külföld összes vasut- és hajóállomásaira

szab. belülről kárpitozott 214-1-3

bútor-kocsikban

Zárt és nyitott ruganyos bútor-kocsik vidékre kölcsönképen jutányos árak mellett adatnak. Elvállal továbbá áruk és bútorok csomagolását s azok beraktározását száraz helyiségekbe.

Képviselet minden városban.

A cs. k. hadsereg helybeli fuvarozási vállalkozója.

Attila kerékpárok világhirűek!

Európának legtökéletesebb és legfinomabb gyártmánya.

Fizetőképes vidéki képviselők kerestetnek.

Gyárak: Dresda, Berlin, Hannover, Teplitz

Ajánlatokat a magyarországi vezérképviselőséghez

Budapest, VIII., József-körút 36.

Attila kerékpárművek

KRETZSCHMÁR E. ÉS TÁRSA.

205-2-4